

Nr 376

Av herr **Ohlin m. fl.**, om utredning angående värdesäkring av vissa former av långsiktigt sparande.

Ett stort frivilligt sparande är en förutsättning för att vi skall kunna nå tillfredsställande lösningar på alla de problem, som hänger samman med den industriella utvecklingen, bostadsförsörjningen, kraftförsörjningen, en intensifiering av kulturlivet o. s. v. En höjning av levnadsstandarden bygger alltså på en ökad kapitalbildning.

Den alltsedan krigsslutet pågående penningvärdeförsämringen har verkat hämmande på den sparandeökning som skulle vara önskvärd. Men inflationens negativa verkningar har inte inskränkt sig härtill. Spararna har förlorat jättelika belopp på inflationen. Som framhölls i motion II: 420 vid 1958 års riksdag har enbart inflationsförlusterna för livförsäkringstagarna uppgått till flera hundra milj. kronor i genomsnitt per år. Praktiskt taget en miljon kronor om dagen har dessa försäkringstagare förlorat genom penningvärdeförsämringen. I detta läge framstår det som en ytterst angelägen uppgift att åstadkomma sådana förändringar att dylika förluster undviks. Problemet, som härvid uppkommer, gäller att vid sidan av allvarliga försök att hålla penningvärdet stabilt finna former för en värdesäkring av det mera långfristiga sparandet, ett problem som har särskilt stor betydelse i samband med alla former av ålderstrygghet, både pensionering och annan.

Kraven på möjligheten till värdebeständig placering för pensionsfonder gäller emellertid inte bara de pensionsmedel, som kommer att sparas genom en utbyggnad av tilläggs pensioneringen, utan också de medel som redan nu fonderats i olika försäkringsinrättningar. Riksdagsbehandlingen förra året av här nämnda problem förde emellertid inte dessa närmare sin lösning, trots att man från praktiskt taget alla håll deklarerade sin positiva inställning. En ytterst olycklig försening av frågans lösning har därför uppstått. Vårt utredningskrav återkommer därför nu med ökad tyngd. Att nu bidra till att ytterligare förhålla en lösning och samtidigt deklarerat ett positivt intresse för frågans lösning kan inte uppfattas som annat än endast en läpparnas bekännelse till frågan.

Fjolårets B-riksdag tog med anledning av motionerna I: B 182 och II: B 245 samt I: B 183 och II: B 235 senast ställning till kravet på en särskild utredning om åtgärder för att främja och värdesäkra olika former av långsiktigt sparande och försäkringar. Utredningskravet avslogs av riksdagsmajoriteten under hänvisning till pågående utredningar i ämnet. Därvid ansågs dock att de i motionerna väckta spörsmålen var av den vikten att de åsyftade utred-

ningarna — stabiliserings- och kreditmarknadsutredningarna samt 1957 års pensionskommitté — skulle begagna alla möjligheter att så snabbt som möjligt fullfölja sitt arbete.

Vi vill framhålla att ett nytt beslut i samma anda är högst otillfredsställande. Det skulle betyda, att man inte lägger den vikt vid problemen om sparandet och kapitalbildningen de förtjänar. De av riksdagsmajoriteten nämnda utredningarna har också endast en del av här berörda problem till föremål för utredning. 1957 års pensionskommitté, som i sina direktiv fick i uppgift att »utan dröjsmål» utreda frågan om värdebeständig kapitalförvaltning, har inte haft ett enda sammanträde under 1958.

Då professor Tord Palander genom sitt bekanta arbete »Värdebeständighet, ett problem vid sparande, livförsäkringar och pensioner» (1957), röjt vägen för värdefasta låneformer, skulle en särskild utredning snabbast kunna anvisa vägar till lösningen av problemet om värdesäkring av det långsiktiga sparandet.

På grund av det anförda får vi föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om en särskild, skyndsamt utredning rörande åtgärder för att *värdesäkra* olika former av långsiktigt sparande och försäkringar, som kan vara av betydelse för ålderdoms-, invalid- och efterlevandeförsörjning.

Stockholm den 27 januari 1959

Bertil Ohlin

O. Malmberg

Sven Wedén

Bertil von Friesen

Henning Gustafsson
Skellefteå

Sven Gustafson
Göteborg